

Toetsingsadvies over de
inhoud van het milieu-effectrapport
Archeologisch themapark 'Archeon',
gemeente Alphen aan den Rijn

20 december 1990

282-72

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Toetsingsadvies

Toetsingsadvies over de inhoud van het milieu-effectrapport
Archeologisch themapark 'Archeon', gemeente Alphen aan den Rijn /
[Commissie voor de Milieu-effectrapportage]. - Utrecht : Commissie voor
de Milieu-effectrapportage
ISBN 90-5237-210-1
SISO 614.62 UDC [504.064.2:[712.25:902] (492*2400)
Trefw.: milieu-effectrapportage ; Purmerend / Alphen aan den Rijn /
Archeon (themapark) ; Alphen aan den Rijn.

Aan het College van Burgemeester en
Wethouders van de gemeente Alphen
aan den Rijn
Postbus 13
2400 AA ALPHEN AAN DEN RIJN

uw kenmerk
Nr. 036149; afd.AZ/SO

uw brief
13 november 1990

ons kenmerk
U1285-90/Ro/yh/282-73

onderwerp
Toetsing MER Archeologisch themapark
'Archeon' te Alphen aan den Rijn

Utrecht,
20 december 1990

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid advies uit te brengen over de inhoud van het milieu-effectrapport (MER) Archeologisch themapark 'Archeon'.

Hierbij bied ik u het advies aan van de Commissie voor de m.e.r. overeenkomstig artikel 41z van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm). Het MER is getoetst aan de door de gemeenteraad op 28 juni 1990 vastgestelde richtlijnen voor de inhoud van het MER en aan de vereisten voor de inhoud van een MER, zoals die zijn vastgelegd in de artikelen 41j en 41w van de Wabm.

Voor de inhoud van het advies verwijs ik u naar de samenvatting, waar de belangrijkste punten uit het advies zijn bijeengebracht. Daarnaast vraag ik uw aandacht voor het volgende.

De Commissie heeft met waardering kennis genomen van het MER. Het MER geeft een goed inzicht in de voorgenomen activiteit en de alternatieven daarvoor en in de gevolgen die realisering van Archeon voor het milieu zullen hebben.

In haar advies legt de Commissie de nadruk op de verkeers- en vervoersaspecten van de voorgenomen activiteit; hierover blijven in het MER diverse onduidelijkheden bestaan. De Commissie is zich er van bewust dat het voor een particuliere initiatiefnemer niet mogelijk is in dit stadium van het project reeds met zekerheid uitspraken te doen over te realiseren openbaar vervoer-mogelijkheden, de inrichting van de geplande woonwijk en dergelijke.

De Commissie beveelt u aan bij de nadere besluitvorming over en de uitwerking van Archeon in samenwerking met de initiatiefnemer en derden gericht aandacht te besteden aan de ontwikkeling van alternatieven voor autobezoekers. Wanneer deze aandacht achterwege zou blijven en de maatregelen zoals die in het MER zijn beschreven niet worden uitgevoerd, moet naar de mening van de Commissie rekening worden gehouden met een grotere autostroom dan aangegeven in het MER.

ADVIES OVER DE INHOUD VAN HET MILIEU-
EFFECTRAPPORT ARCHEOLOGISCH THEMAPARK
'ARCHEON' GEMEENTE ALPHEN AAN DEN RIJN

Advies op grond van artikel 41z, eerste en tweede lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Regelen met betrekking tot milieu-effectrapportage) over de inhoud van het milieu-effectrapport inzake de aanleg en inrichting van het Archeologisch themapark 'Archeon' (gemeente Alphen aan den Rijn);

uitgebracht aan het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Alphen aan den Rijn door de Commissie voor de milieu-effectrapportage, namens deze,

de werkgroep milieu-effectrapportage Archeologisch
themapark 'Archeon', gemeente Alphen aan den Rijn

de secretaris,

mr. E.M. van Rosmalen

de voorzitter,

dr. J.Th. de Smidt

Utrecht, 20 december 1990

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
SAMENVATTING	1
1. INLEIDING	2
2. ALGEMENE INDRUK, VORM EN PRESENTATIE VAN HET MER	3
3. VERKEER EN VERVOER	3
3.1 Algemeen	3
3.2 Beschrijving van de voorgenomen activiteit	3
3.3 Uitgangspunten bij de berekeningen	4
3.4 Door de initiatiefnemer te nemen maatregelen	4
4. BODEM EN WATER	5
5. NADERE OPMERKINGEN OVER DE INHOUD VAN HET MER	6
5.1 Probleemstelling en doel	6
5.2 Voorgenomen activiteit en alternatieven (waaronder begrepen de autonome ontwikkeling)	6
5.3 Genomen en te nemen besluiten	7
5.4 Bestaande toestand van het milieu en autonome ontwikkeling	7
5.5 Gevolgen voor het milieu	7
5.6 Vergelijking van de alternatieven	8
5.7 Leemten in kennis, evaluatie achteraf	8
5.8 Samenvatting van het MER	8

BIJLAGEN

1. Brief d.d. 13 november 1990 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld advies uit te brengen.
2. Tekst van de openbare bekendmaking van de start van de procedure van milieu-effectrapportage van 10 november 1990.
3. Samenstelling van de werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage.
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen.
5. Berekening modal split.

SAMENVATTING VAN HET ADVIES

De Stichting Archeon te Alphen aan den Rijn (verder te noemen initiatiefnemer) heeft het voornemen een archeologisch themapark te realiseren in de polder Kerk en Zanen te Alphen aan den Rijn. Ten behoeve van de besluitvorming door de gemeenteraad (verder te noemen bevoegd gezag) ex artikel 19 van de Wet op de ruimtelijke ordening (Wro), wordt de procedure van milieu-effectrapportage (m.e.r.) gevolgd overeenkomstig de regels van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm). Het onderliggende advies betreft de toetsing van het MER.

Het MER geeft in het algemeen een goed beeld van de voorgenomen activiteit, de alternatieven daarvoor en van de gevolgen voor het milieu. Naar de mening van de Commissie biedt het MER dan ook een goede basis voor de besluitvorming. De opmerkingen die zij in haar advies maakt, moeten worden beschouwd als aandachtspunten bij de verdere besluitvorming over (onderdelen van) het voornemen. Deze opmerkingen spitsen zich toe op verkeer en vervoer en op bodem en water. Zij worden hieronder kort weergegeven.

Verkeer en vervoer

- de beschrijving van de voorgenomen activiteit laat veel ruimte voor de uiteindelijke keuzen voor de ontsluiting per openbaar vervoer;
- de uitgangspunten bij de berekeningen berusten naar de mening van de Commissie op een lage schatting van de te verwachten autostromen rond het park;
- uit het MER wordt niet duidelijk welke maatregelen de initiatiefnemer zelf kan of wil nemen in verband met parkeer- en vervoermogelijkheden.

Bodem en water

- er blijft enige onduidelijkheid bestaan over het al dan niet inpassen van helofytenfilters in het plan;
- het is de Commissie niet duidelijk waarom bij het meest milieuvriendelijke alternatief 's zomers een hoger peil wordt gehanteerd dan 's winters;
- het MER gaat niet in op de kwaliteit van de waterbodems in de sloten.

Tenslotte worden in het advies nog enkele meer gedetailleerde opmerkingen gemaakt over de inhoud van het MER.

1. INLEIDING

De Stichting Archeon te Alphen aan den Rijn (verder te noemen initiatiefnemer) heeft het voornemen een archeologisch themapark te realiseren in de polder Kerk en Zanen te Alphen aan den Rijn. Ten behoeve van de besluitvorming door de gemeenteraad (verder te noemen bevoegd gezag) ex artikel 19 van de Wet op de ruimtelijke ordening (Wro), wordt de procedure van milieu-effectrapportage (m.e.r.) gevolgd overeenkomstig de regels van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm).

Het bevoegd gezag maakte het milieu-effectrapport (MER) op 10 november 1990 bekend (zie bijlage 2). Per brief van 13 november 1990 werd de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over de inhoud van het MER (zie bijlage 1). Het toetsingskader voor de Commissie voor de m.e.r. wordt gevormd door:

- de inhoudseisen voor een MER, zoals gesteld in artikel 41j van de Wabm, mede gelet op de richtlijnen voor de inhoud van het MER die op 28 juni 1990 door het bevoegd gezag zijn vastgesteld;
- de eis dat het MER geen onjuistheden bevat (art. 41w, lid 2 Wabm).

Dit toetsingsadvies is opgesteld door de werkgroep van de Commissie voor de m.e.r. die ook het advies voor richtlijnen heeft opgesteld¹. De samenstelling van deze werkgroep is gegeven in bijlage 3.

De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt daarom verder in dit advies "de Commissie" genoemd.

Overeenkomstig art. 41z, lid 2 Wabm heeft de Commissie de via het bevoegd gezag ontvangen inspraakreactie (zie bijlage 4) in beschouwing genomen. Voor zover deze reactie betrekking heeft op milieu-aspecten van de voorgenomen activiteit, werd deze in het advies verwerkt.

Hoofdstuk 2 van dit advies bevat de algemene opmerkingen van de Commissie. De hoofdstukken 3 en 4 gaan in op de aspecten verkeer en vervoer, en water en bodem. Hoofdstuk 5 bevat meer gedetailleerde opmerkingen over de inhoud van het MER, waarbij in hoofdlijnen de volgorde is aangehouden van de onderwerpen die een MER volgens art. 41j van de Wabm ten minste moet bevatten.

---

1 Advies voor richtlijnen voor de inhoud van het MER Archeologisch themapark 'Archeon' Alphen aan den Rijn, 28 mei 1990.

2. ALGEMENE INDRUK, VORM EN PRESENTATIE VAN HET MER

Het MER is door helder taalgebruik en beperkte omvang, goed leesbaar. De verwijzingen naar literatuur of naar de bijlagen zijn echter summier.

Het MER heeft aan alle richtlijnen aandacht besteed.

De Commissie acht twee aspecten van bijzonder belang bij de uitvoering van het project. Dit betreft:

- verkeer en vervoer
- bodem en water

De opmerkingen van de Commissie zijn op deze twee aspecten toegepast (zie hoofdstuk 3 en 4 van dit advies).

Naar de mening van de Commissie biedt het MER een goede basis voor de besluitvorming. De opmerkingen die in de hoofdstukken 3 en 4 van dit advies worden gemaakt, moeten worden beschouwd als aandachtspunten bij de verdere besluitvorming over (onderdelen van) het voornemen.

Hoofdstuk 5 bevat meer gedetailleerde opmerkingen over de inhoud van het MER.

3. VERKEER EN VERVOER

3.1 Algemeen

De in het MER gemaakte berekeningen zijn over het algemeen correct uitgevoerd.

De beschrijving van de voorgenomen activiteit laat veel ruimte voor de uiteindelijke keuzen voor de ontsluiting per openbaar vervoer (par. 3.2). De uitgangspunten bij de berekeningen berusten naar de mening van de Commissie op een lage schatting van de te verwachten autostromen rond het park (par. 3.3).

Uit het MER wordt tenslotte niet duidelijk welke maatregelen de initiatiefnemer zelf kan of wil nemen in verband met parkeer- en voermogelijkheden (par. 3.4).

3.2 Beschrijving van de voorgenomen activiteit

Bij de beschrijving van het initiatief wordt niet duidelijk hoe alle onderdelen van de ontsluiting van het park met openbaar vervoer er uit zullen zien of waar de diverse keuzemogelijkheden van afhangen. Zo is in enkele passages sprake van speciaal electrovervoer van het station naar de ingang van het park. In andere passages wordt er van uit gegaan, dat Archeon alleen wordt opgenomen in de dienstregeling van het streekvervoer. Waar de bushalte komt, welke lijnen daar zullen stoppen en of een aansluiting op elke trein mogelijk is, wordt echter niet vermeld.

Overigens is de Commissie van oordeel dat een rechtstreekse verbinding om de reizigers per openbaar vervoer op een snelle wijze van het station op te halen, aantrekkelijker is dan een gewone busverbinding.

3.3 Uitgangspunten bij de berekeningen

Op grond van gegevens uit een onderzoek van het PbIVVS² komt men in het MER tot de volgende verdeling van de vervoerswijzen (modal split):

- 60% per auto
- 25% per openbaar vervoer
- 10% per touringcar
- 5% per fiets of lopend

Hierbij is kennelijk uitgegaan van optimale voorzieningen voor de reizigers per openbaar vervoer.

Naar de mening van de Commissie zou als 'worst case' ook de volgende situatie kunnen ontstaan:

- 72% per auto
- 13% per openbaar vervoer
- 10% per touringcar
- 5% per fiets of lopend

Voor een onderbouwing hiervan wordt verwezen naar bijlage 5³.

Concluderend kan worden gesteld dat bij de besluitvorming rekening moet worden gehouden met mogelijk grotere autostromen dan is voorzien in het MER (voorkeursalternatief).

3.4 Door de initiatiefnemer te nemen maatregelen

Met betrekking tot het parkeren wordt op diverse plaatsen in het MER aangegeven dat het niet wenselijk wordt geacht het parkeren te bemoeilijken, omdat dat tot parkeeroverlast in de woonwijk aanleiding zou kunnen geven.

De Commissie beveelt in dit verband aan te onderzoeken in hoeverre de verkeersinfrastructuur voor woonwijk en park zoveel mogelijk kunnen worden gescheiden, waardoor een vlucht in de wijk naar aanleiding van 'betaald parkeren' niet voor de hand ligt. Dit zou kunnen door de ingang van de parkeerplaats niet als een 'zijweg' van de Afrikalaan uit te voeren, maar het vervolg van de Afrikalaan als een 'zijweg' van de aanvoerweg van de parkeerplaats. Tussen de afslag van de snelweg en de parkeerplaats zou de Afrikalaan geen verbinding met de wijk moeten krijgen en ook fysiek geen ruimte voor parkeren.

---

2 Projectbureau Integrale Verkeers- en Vervoersstudies.

3 Zie over de modal split ook de inspraakreactie van "Rein Alphen" (zie bijlage 4).

Andere aandachtspunten ter voorkoming van parkeerproblemen in de wijken en het bevorderen van het gebruik van openbaar vervoer kunnen zijn:

- de toegang tot het parkeerterrein zodanig maken, dat bij het verlaten van de parkeerplaats een parkeermunt (tegen betaling aan de kassa verkrijgbaar) nodig is;
- handhaving van parkeerverboden door middel van een actief handhavingsbeleid door de gemeente;
- op dagen met topdrukte parkeerruimte creëren op de omliggende bedrijfsterrinen, en het opzetten van een pendeldienst met bussen;
- attractief electrovervoer tussen het NS-station en het park;
- gerichte PR en marketing.

4. BODEM EN WATER

Helofytenfilters worden enkele malen genoemd als onderdeel van het plan. Op blz. 95 wordt echter een voorbehoud gemaakt. Hoewel in de bijlage een literatuurstudie is opgenomen, ontstaat enige onduidelijkheid door het hoofdstuk "De inbreng van gebiedsvreemd materiaal" (blz. 96, 97). Daar wordt gesproken over moerassen, waar sprake is van reconstructie van hoogveen. Op blz. 97 worden met moerassen helofytenfilters bedoeld. Daarvoor is echter geen turfmoalm nodig⁴.

Over de waterhuishouding wordt in tabel 5.4 gemeld dat alternatief 3 's zomers een hoger peil (2.00 m -NAP) heeft dan 's winters (2.20 m -NAP). Het meest milieuvriendelijke alternatief zal echter 's winters een hoger peil hebben dan 's zomers. Dat sluit aan bij de natuurlijke fluctuaties in venen. Met een hoog winterpeil kan door het vasthouden van regenwater een buffer worden opgebouwd, die 's zomers kan worden gebruikt om tekorten op te vangen. Het is niet goed in te zien hoe in een droge zomer een hoger peil kan worden verkregen dan 's winters, zonder gebiedsvreemd boezemwater in te laten.

Volgens deze benadering is het ook niet duidelijk waarom een hoog zomerpeil vanuit milieu-oogpunt beter is (blz. 100). De kwetsbare natte vegetaties die daar worden genoemd, kunnen enige peilschommeling wel verdragen als ze maar niet uitdrogen.

In het MER wordt⁵ niet gerapporteerd over de kwaliteit van de waterbodem in de sloten. Als die slecht is, wordt die dan weggebaggerd en

---

4 Helofytenfilters bestaan uit plantesoorten die in staat zijn relatief grote hoeveelheden meststoffen op te nemen en om te zetten in plantaardig materiaal. Dit zijn soorten die van nature voorkomen in voedselrijk milieu, dus eutroof moeras op veen of klei. Veenmosveen (turfmoalm) is daarentegen een voedselarm materiaal, dat wordt gebruikt voor de aanleg van oligotroof veenlandschap met langzaam groeiende, klein blijvende soorten.

5 Wellicht zal het uitgevoerde bodemonderzoek, waarvan de resultaten in januari 1991 bekend zullen worden, hierover uitsluitsel geven.

waar gaat het materiaal dan heen? Zeker als wordt gedacht aan het geschikt maken van het gebied als otter habitat (blz. 161) moet de waterbodem gifvrij zijn.

5. NADERE OPMERKINGEN OVER DE INHOUD VAN HET MER

5.1 Probleemstelling en doel

Probleemstelling en doel zijn goed omschreven.

5.2 Voorgenomen activiteit en alternatieven (waaronder begrepen de autonome ontwikkeling)

Algemeen

De beschrijvingen van de voorgenomen activiteit en redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven is overzichtelijk en over het algemeen volledig. De keuze van de alternatieven/varianten is niet duidelijk gemotiveerd, maar wordt door de tabel op blz. 172 van het MER (vergelijking van de alternatieven) inzichtelijk gemaakt.

Door de wijze waarop de alternatieven zijn beschreven, ontstaat een duidelijk inzicht in de verschillende mogelijkheden, waarbij steeds is aangegeven welke variant om welke reden de voorkeur van de initiatiefnemer geniet.

Verkeer en vervoer

- Op bladzijde 83 van het MER wordt verwezen naar een onderzoek van het PvIVVS, waarin wordt geconcludeerd dat de ligging van attracties ten opzichte van het rijkswegennet geen variabele lijkt te vormen voor verschillen in de modal split. Uit de beschouwing over reistijden en modal split (zie hoofdstuk 3 van dit advies en bijlage 5) blijkt naar de mening van de Commissie dat de ligging ten opzichte van het rijkswegennet wel invloed heeft op de modal split.
- Op bladzijde 79 wordt gerekend met een spitsfactor van 8,5%. Op bladzijde 113 is bij de bepaling van het nulalternatief sprake van een spitsbelasting van 10%. Het komt de Commissie voor dat door dit verschil de voorgenomen activiteit en het nul-alternatief niet goed kunnen worden vergeleken. Het verschil zal naar de mening van de Commissie 15% kleiner zijn.
- Het MER stelt terecht (blz. 116) dat gemiddeld over het hele jaar de extra verkeersbelasting van Archeon geringer is dan die van een woonwijk. Bij de beschouwing over de extra belasting van het wegennet moet er echter rekening mee worden gehouden, dat deze als gevolg van Archeon gedurende *alle zomermaanden* aanzienlijk hoger is dan bij aanleg van een woonwijk op deze plaats. Juist in deze tijd van het jaar vervult de openbare ruimte in en om Alphen ook een belangrijke functie in de recreatieve sfeer (wandelen, fietsen, parkbezoek e.d.), waardoor de hinder van verkeer zwaarder telt.

Meest milieuvriendelijke alternatief

- In het meest milieuvriendelijke alternatief worden alleen schapen ingeschakeld. Schapen hebben zeker hun nut bewezen bij landschapsbeheer. Dit geldt echter evenzeer voor geiten, runderen en paarden.
- In het MER ontbreekt een beschrijving van een ontmoedigingsbeleid voor het gebruik van eigen vervoer.
- Bij dit alternatief zou uitgegaan moeten worden van electrovervoer tussen station en Archeon, in plaats van busverbindingen buiten de woonwijk om; dit in verband met luchtverontreiniging en geluidhinder.

5.3 Genomen en te nemen besluiten

Het MER geeft een goed overzicht van besluiten die al zijn genomen, die voorwaarden kunnen stellen aan het voornemen. Ook de beschrijving van de verdere procedure die nodig is teneinde het project te kunnen realiseren, is helder.

5.4 Bestaande toestand van het milieu en autonome ontwikkeling

Het MER bevat veel gegevens over de bestaande situatie van het milieu. Door deze gegevens in een tabel onder te brengen, waarbij de huidige kwaliteit of waarde en de kwetsbaarheid ervan wordt aangegeven, wordt een goede basis geboden voor de effectbeschrijvingen.

De autonome ontwikkeling van het gebied houdt in: de aanleg van een woonwijk; deze ontwikkeling en de milieugevolgen daarbij zijn goed beschreven.

Het MER vermeldt op blz. 130 dat in de nabijheid van het onderzoeksgebied nog zeer waardevolle vegetaties voorkomen. Bij de effectbeschrijving wordt hierop niet teruggekomen, zodat niet duidelijk wordt of deze vegetaties door de aanleg van Archeon kunnen worden beïnvloed.

De Commissie beveelt aan de resultaten van het bodemonderzoek, zoals genoemd op blz. 134 van het MER, mee te nemen in de besluitvorming.

5.5 Gevolgen voor het milieu

Het MER geeft een goed inzicht in de belangrijkste milieugevolgen bij aanleg van het park. De wijze waarop de effectbeschrijving is opgezet, maakt de beschrijvingen heel overzichtelijk.

De Commissie onderschrijft de conclusies in par. 7.5.2 van het MER. Niettemin is zij van mening dat de verwachtingen met betrekking tot de fauna wellicht te hoog zijn gespannen.

Op grond van de verspreiding van de Nederlandse vogels, zoogdieren, amfibieën en reptielen, acht de Commissie het niet waarschijnlijk dat soorten, die niet nu reeds in het gebied en de wijde omgeving ervan verblijven zich spontaan in Archeon zullen vestigen. Het introduceren van bevers (tenzij in gevangenschap) lijkt een niet realistische optie, aangezien er geen natuurlijke mogelijkheden zijn voor de opbouw van een levensvatbare populatie.

Op figuur 6.5 worden groepen vogels aangegeven, die 's winters in het gebied verblijven. Het MER maakt niet duidelijk wat de precieze effecten van de aanleg van Archeon op deze groepen zullen zijn. Naar de mening van de Commissie zijn er geen grote getalsmatige effecten te verwachten; vermoedelijk zullen de vogels (watervogels, wulpen, kieviten en goudplevieren) zich verplaatsen naar het gebied ten zuiden van Rijksweg 11.

5.6 Vergelijking van de alternatieven

De vergelijking van de gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en de alternatieven met de autonome ontwikkeling van het milieu heeft op een goede manier plaatsgevonden, waardoor duidelijk is waar de belangrijkste gevolgen zullen optreden.

5.7 Leemten in kennis, evaluatie achteraf

Het MER noemt een aantal leemten in kennis. De Commissie is het er mee eens dat deze leemten geen belemmerende factor voor de besluitvorming vormen. De leemten worden genoemd als aandachtspunten bij het door het bevoegd gezag te zijner tijd vast te stellen evaluatieprogramma. De in het MER gegeven aanzet kan hiervoor een basis vormen.

5.8 Samenvatting van het MER

De samenvatting geeft een goed beeld van de inhoud van het MER.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over de
inhoud van het milieu-effectrapport
Archeologisch themapark 'Archeon',
gemeente Alphen aan den Rijn

(bijlagen 1 t/m 5)

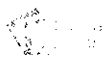
BIJLAGE 1

Brief van Bevoegd Gezag waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

202 49

Gemeente Alphen aan den Rijn

Secretarie

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
toelaten:	15 NOV. 1990
nummer:	2948/90
dossier:	282-49 t/m 53 c
keuze naar:	Prev/Bibl/Sc/Ro

Aan
de Commissie voor de milieu-
effectrapportage
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

Uw kenmerk

Ons kenmerk

Datum

Onderwerp

Nr. 036149;afd.AZ/SO

13 november 1990

Milieu-effectrapportage Archeon.

Geachte dames en heren,

Van de Stichting Archeon te Alphen aan den Rijn is op 3 oktober 1990 een verzoek ontvangen om met toepassing van artikel 19 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening vrijstelling te verlenen van de voorschriften van de bestemmingsplannen "Plan in hoofdzaak 1965" en "Rijksweg 11" ten behoeve van de aanleg van een archeologisch themapark in de polder Kerk en Zanen. Bij dit verzoek is een milieu-effectrapport overgelegd.

De raad heeft in zijn vergadering van 23 oktober jl. besloten om in beginsel medewerking te verlenen aan het verzoek van de Stichting Archeon en het overgelegde milieu-effectrapport overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk 4A van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (verder) in procedure te brengen. Een afschrift van het raadsbesluit doen wij u hierbij ter kennisneming toekomen.

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 41t en volgende van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne heeft op 10 november jl. een bekendmaking van het milieu-effectrapport plaatsgevonden. Een openbare zitting waarbij mondeling opmerkingen kunnen worden ingebracht zullen wij op korte termijn plannen. Over de exacte datum van deze openbare zitting zullen wij u spoedig informeren.

Bijl. Ref. dB Typ. EF Coll.

Bij beantwoording datum en kenmerk vermelden
Castellumstraat 6 Telefoon (01720) 81911 Fax (01720) 73034 Telex 39962
Correspondentieadres: Postbus 13, 2400 AA Alphen aan den Rijn
Gemeentekas Alphen aan den Rijn: Gironummer 18888
Bankrelatie: Rabobank Alphen aan den Rijn, Rek.nr. 30.16.25.700

Gemeente Alphen aan den Rijn

Ons kenmerk: Nr. 036149;afd.AZ/SO
Datum: 13 november 1990
Blad: 2

Wij stellen u hierbij, conform het bepaalde in artikel 41z van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne, in de gelegenheid advies uit te brengen met betrekking tot het milieu-effectrapport. De rapporten zijn reeds aan u toegezonden. Een exemplaar van het vrijstellingsverzoek doen wij u hierbij ter kennisneming toekomen.

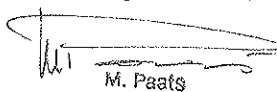
Eventuele reacties met betrekking tot het milieu-effectrapport zullen zo spoedig mogelijk aan u worden toegezonden.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Alphen aan den Rijn,
De secretaris, De burgemeester,

G.A. de Graaff

M. Paats

BIJLAGE 2

Tekst van de openbare bekendmaking

282-50

Gemeente ALPHEN AAN DEN RIJN

Openbare bekendmaking procedure ingevolge artikel 19 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening en milieu-effectrapportage Archeologisch Themapark.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Alphen aan den Rijn maken, ter voldoening aan het bepaalde in artikel 19a van de Wet op de Ruimtelijke Ordening, bekend dat de raad voornemens is om met toepassing van artikel 19 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening medewerking te verlenen aan het verzoek van de Stichting Archeon om vrijstelling van de bepalingen van de bestemmingsplannen "Plan in hoofdzaak 1965" en "Rijksweg 11" voor het realiseren van een archeologische themapark in de polder Kerk en Zanen.

De op dit themapark betrekking hebbende stukken liggen met ingang van 12 november 1990 tot 13 december 1990 van maandag t/m vrijdag van 9.00 tot 12.00 uur in het Stadskantoor bij de afdeling Voorlichting ter inzage.

Tot 13 december 1990 kan iedereen die dat wil schriftelijke reacties/bezwaren indienen bij het college van Burgemeester en wethouders, Postbus 13, 2400 AA Alphen aan den Rijn.

Tevens ligt gedurende de genoemde tijd ter inzage de milieueffectrapportage Archeon. Dit rapport ligt eveneens ter inzage bij de Stichting Openbare Bibliotheek, Thorbeckestraat. Openingstijden: werkdagen 13.00 uur tot 17.00 uur op maandag, woensdag en vrijdag van 19.00 uur tot 21.00 uur en op zaterdag van 9.30 uur tot 12.30 uur.

Bezwaren tegen het MER-rapport kunnen tot 13 december 1990 worden ingediend bij het college van Burgemeester en Wethouders.

Er zal een hoorzitting worden gehouden waarop de bezwaren en reacties op het voornemen medewerking te verlenen aan de vrijstelling van de bepalingen van de bestemmingsplannen en tegen het MER-rapport kunnen worden toegelicht. Tijd en plaats van de hoorzitting wordt uiterlijk 2 weken van tevoren bekend gemaakt.

Degene die bezwaar maakt kan verzoeken diens persoonlijke gegevens niet bekend te maken.

Alphen aan den Rijn, 10 november 1990.

BIJLAGE 3

SAMENSTELLING VAN DE WERKGROEP VAN DE COMMISSIE VOOR DE MILIEU-EFFECTRAPPORTAGE

De werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage die het onderhavige toetsingsadvies over het milieu-effectrapport inzake het Archeologisch themapark 'Archeon' (gemeente Alphen aan den Rijn) heeft opgesteld, staat onder voorzitterschap van dr. J.Th. de Smidt.

In de werkgroep hebben voorts zitting:

- ing. A.G. Meijer, wonende te Emmen;
- drs. G.M.R.A. van Oort, wonende te Zeist;
- ing. P.M. Peeters, wonende te Haarlem.

Drs. J.L. Mulder, wonende te Heemskerk heeft de werkgroep bijgestaan voor wat betreft de faunistische aspecten.

Mr. E.M. van Rosmalen is als secretaris van de werkgroep opgetreden.

BIJLAGE 4

LIJST VAN INSPRAAKREACTIES EN ADVIEZEN

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie m.e.r.
1.	901212	Rein Alphen	Alphen a/d Rijn	901214
2.	901217	Verslag van de hoorzitting	Alphen a/d Rijn	901218

BIJLAGE 5

BEREKENING MODAL SPLIT

Op grond van gegevens uit een onderzoek van het PbIVVS (Hanemayer, Attractieparken en modal split, 1988) komt het MER tot de conclusie dat 60% van het bezoek per auto, 25% per openbaar vervoer en de rest per touringcar (10%) of fiets (5%) naar het park zal komen. Als voorbeelden worden twee parken genoemd, waarvan alleen het Avifauna enigszins vergelijkbare omstandigheden in de ontsluiting kent. Madurodam ligt midden in een grote stad en heeft bijvoorbeeld maar 80 parkeerplaatsen. De geciteerde getallen in het MER voor Madurodam komen niet overeen met die uit het PbIVVS.

De gemiddelde verhouding tussen aandeel openbaar vervoer en aandeel auto van alle in het PbIVVS genoemde attractieparken, met een betrouwbare schatting van de modal split, ligt op 12%. Bij parken met een vergelijkbare ligging ten opzichte van een (vergelijkbaar) station (Walcheren, Ouwehands en Vogelpark Oisterwijk is het gemiddelde echter 9%).

Bij al deze parken bestaan NS-dagtochtkaarten en busverbindingen tussen station en parkingang, zoals ook voorgenomen voor Archeon.

Verder moet er rekening mee gehouden worden dat het bezoek aan Archeon vooral bestaat uit 'dagjesmensen', die veelal in gezinsverband reizen. Juist deze groep maakt veel gebruik van de auto, zoals ook in het MER wordt opgemerkt. Het MER lijkt met dit gegeven verder echter geen rekening te houden.

Een andere manier om de modal split te bepalen is, zoals ook in de richtlijnen staat, uit te gaan van de concurrentieverhouding tussen openbaar vervoer en auto met betrekking tot de reistijd. Deze reistijdverhouding (RV¹) is voor een aantal belangrijke grote steden hieronder bepaald.

Plaats	OPENBAAR VERVOER				AUTO		Voor- traject (min.)	Na- traject (min)	Totaal min.	RV -
	Voor- traject (min.)	Hoofd- traject ² (min.)	Natraject (min.)	Totaal (min)	Afstand km	V-gem km/u				
Arnhem	20	71	15	106	93	100	15	10	81	1,3
Nijmegen	20	95	15	130	110	100	15	10	91	1,4
Utrecht CS	20	25	15	60	42	100	20	10	55	1,1
Amsterdam centrum	30	54	15	99	40	80	20	10	60	1,7
Amsterdam Bijlmer	20	68	15	103	43	80	15	10	57	1,8
Rotterdam	30	48	15	93	35	80	20	10	56	1,7
Den Bosch	20	64	15	99	78	100	15	10	72	1,4
Zwolle	15	103	15	133	125	100	15	10	100	1,3

1 In de literatuur wordt doorgaans gesproken over VF (verplaatsingsfactor).

2 Hierbij is uitgegaan van een normale werkdag, aankomst in Alphen om ongeveer 11.00 uur.

In bovenstaande tabel is bij het natransport van station naar park uitgegaan van een directe verbinding, die op elke trein aansluit en niet van opname van het park in de reguliere openbaar vervoersverbindingen.

Het verband tussen RV en de verhouding aandeel openbaar vervoer/aandeel auto (modal split; m.s.) ziet er volgens Van den Heuvel en Schoemaker (Visie systeemopbouw openbaar vervoer Randstad, Vakgroep Verkeer TUD, Delft, 1989) voor het woon-werk verkeer als volgt uit (tweede kolom):

RV	m.s. (woon-werk)	m.s. (recreatie)
1,5	35%	30%
2,0	15%	10%
3,0	10%	5%

Uit onder andere onderzoek van McKinsey (OV maal Twee, 1989) blijkt dat bij recreatieverkeer de reistijd een wat minder belangrijke rol speelt dan bij woon-werkverkeer. Daardoor is het effect van een lage RV wat geringer. Bij een RV van groter dan 3 gaan alleen 'captives' (mensen zonder beschikking over een auto), die per se naar Archeon willen, nog met openbaar vervoer.

Als de bovenstaande gegevens worden toegepast op de bezoekersverdeling naar urbanisatiegraad, dan ontstaan de volgende percentages:

Urbanisatiegraad	RV	M.S.	Aandeel	Totaal OV
	-	%	%	%
Grote steden	1,7	13	13	1,7
Overige grote steden	1,3	40	21	8,4
Kl. st./forensengem.	2,0	10	36	3,6
Platteland	3,0	5	31	1,6

Totaal				15,3

De aldus berekende 15% geeft het aandeel van openbaar vervoer ten opzichte van het aandeel auto weer. Ten opzichte van het totale bezoek zal dan 13% per bus of trein komen.

Op grond van het bovenstaande zou als 'worst case' de volgende modal split mogelijk kunnen zijn:

auto	72%
bus/trein	13%
touringcar	10%
fiets/lopen	5%